

PÉCSI FIGYELŐ.

ELŐFIZETESI
 Postán vagy Pécsett havi 5 forinttal
 EGÉSZ ÉVRE 50
 FÉL ÉVRE 25
 NEGYED ÉVRE 12 50
 EGYES SZÁM 10 kr.
 Megjelenik minden szombat.
 Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvker. (Szechenyi-ter.)

HIRDETESEK ÁRA:
 Egy 64 hasábos petit sor egyezsori megjelenésért 6 kr., 3 sorozat 8 kr., 10-sorozat 4 kr. átszámolva.
 Minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
 A nyitlér a petit sorra 10 kr.
 A hirdetési díj előre fizetendő.

A felelős szerkesztő lakása:
 Ó-pósta-utca 16-ik szám.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, **KÖSZL JÁNOS** úrnál a városbáz épületben, **LILL JÁNOS** úrnál a budai külvárosban, valamint a vidéken minden póstahivatalnál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 János-utca 8-ik szám.

Előfizetési fölhívás a „Pécsi Figyelő” 1888. évi II. negyedére.

Április hó 1-jevel lapunk ez évi második negyedébe lép; kérjük tehát lapunk járatóit, legyenek szivesek előfizetéseiket megújítani, a hátralékosok pedig hátralékaikat beküldeni.

A lap fentartása nemcsak szellemi s erkölcsi tényezők hozzájárulásával, de nagy anyagi áldozattal is jár s csak úgy küzdhetjük le a nehézségeket, ha lapunk kellő pártfogásban részesül.

A mint eddig is igyekeztünk a közönségnek komoly és jogos igényeit híven és becsülettel szolgálni, úgy a jövőben is ez leend törekvésünk.

Előfizetési ár:

Egész évre	5.—
Fél évre	2.50
Negyed évre	1.25

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

Feltámadunk.

A lélek magába száll, leteszi egy percze az elcsüggedés terhét, a szív elleleji kesergő bánatát s az ajk nem nyílik jajongó panaszra.

A jelen sötét képei, komor alakjai láthatatlanok lesznek, a jövő reményének vakító dus fényében.

A föld porába tiprott kétségbeesés, a gazság sarában fuldokló becsület, a szemétől megfosztott igazság és a ledér feslettség által meghurczolt erkölcs: áhitattal szent zsolozsmában emelkednek az égek arához azon a szent napon, a melyen az embertől született istenfia kilépett a sziklásból s legyőzte a halált, hogy az üldözött, agyongyötört jó még a sirban se veszítse el azt a hitet, hogy nem győzedelmeskedhet rajta a rossz!

Áhitattal száll föl az ének: »Feltámadunk, halleluja!»

Igen, feltámadunk! Nem üres szó, nem hiu reményesség az, hanem a világ örök törvénye, mely az ember gondderhes küzdelmének középette egy szebb jövőnek szolgálatául!

Vessünk egy pillantást a természetnek nagy könyvébe és vegyük kezünkbe a nemzetek történelmének tanulságokban gazdag lapjait, mindig és mindenütt a feltámadás örök igazsága oszlatja el a tépelődő kételkedés boruját.

A nagy mindenség örökkévalóságának az újjászületés képei az alapelvét. Újjászületés nélkül megsemmisülnek az elemek, újjászületés nélkül nem állhatna ellent a rombolás erejének semmi és senki!

És a mi a természetről s a természet elemeiről: áll az a népekről, a nemzetekről, az államról, a társadalomról s a családokról is. Egy és ugyanazon törvény alárendeltje valamennyi! Egy és ugyanazon elv uralkodik fölöttük, egy a létfeltételük s ugyanaz a védőbástyájuk, a mentő horgonyuk.

Ha csak egy pillanatra meginogna s meginoghatnék bennünk az újjászületés, a feltámadás hite, ki kellene szakítani keblünkéből a szívet, hogy ne legyen mivel érezni; ki kellene venni fejünkéből az agyvelőt, hogy ne legyen mivel gondolkozni; mert a feltámadás igazságába vetett hit nélkül nagyon sokszor az örület martaléka lenne a nemesen érző szív s a fenkölten gondolkozó ész!

Hasztalan kaczag az önzés, hasztalan dühög az örvény, hasztalan vigyorog az erkölcsletenség; a szabadság, az erény, az igazság megfeszíthető, de meg nem ölhető, újjászületik és feltámad!

Hasztalan rakják az emberek az elviselhetetlen terheket egymásnak a vállakra; hasztalan uszítják a társadalmi osztályokat egymásra; hasztalan agyarkodik egyik faj a másik ellen; hasztalan rántja ki a tudatlanság az ész alul a talajt; hasztalan mossa kezét a butaság pártfogója: a szeretet vallása, az egyenlőség tana, a testvériség elve, az ész s a bölcsesség vértanúkká lehetnek, de újjászületnek, feltámadnak!

Ime, pillantsunk a Krisztus születése utáni 33-ik évbe vissza! Mit látnak lelki szemünk?

Magasan emelt föl, kifeszítve mellette, diadalmas arcczal áll Jézusálem fényes templomában a szentek szentje előtt a főpap; mosolyogva, győzedelmeskedve kéjeleg Dávid zsolozsmáinak hanginál a ravasz farizeus; világ megváltó gunnyal néz végig a házak tömekegény, palotájának tetejéről, a keleti növények büvös illatát szíva, Pilátus, buta nyugalom karjai közt édeleg a római erdekek taligása, Herodes, s gondatlanul hullámköz ünnepi köntösét mutogatva az utcákon Israel népe.

Nincs a ki romba döntte Salamon templomát; nincs a ki lerántsa a kutatók álarczát; nincs a ki jogot köve-

teljen a szegény nép számára; nincs a ki kötelmeire figyelmeztetné a fejedelmet; nincs a ki szemére lobbantsa büneit a társadalomnak; nincs a ki a templomból még egyszer ki merje korbácsolni az üzereket. Jézus, az istenember ott fekszik a katonák által őrzött sziklásirban!

Lehorgasztott fejjel, könybe lábadt szemmel, fájdalom dulta arcczal, remegő kebelrel ülnek a Koponya-hegy aljában a keresztez fészített mester hivei, tanítványai. Nem tudni mi nagyobb, mi sötétebb: a gyász, mely egész lényüket hatalmába kerítette, avagy a kétség, mely a jövőt eltakarja előlük? Reményük sugara, a rejtüreg mécsének sóvány fényénél is halványabb!

»Egy kissé — és nem látjátok az ember fiát, egy kissé — és ismét látjátok őt!»

»Ha az idők betelnek, újra eljövök!»

Igy hangzott a bizalmat keltő vigasz!

Oh, de mikor telnek be az idők s mennyi az az »egy kissé«? És ha betelnek az idők: csakugyan eljő-e újra?

A hatalom s a gonosz ravaszság önhittent mosolyog, nem akarja tudni, hogy a kőhalmok alatt élet van s hogy az újjászületés perczében a csendes folyam lerázza hátáról s összezuzza a jégkérgét.

A bánat gyermeke, a kétségbeesett ember nem tudja elhinni, hogy a sűrű felhők eloszlanak s a nap ismét ragyogni és életelni fog!

A test és a szellem gyilkosai menének tartják a sirokat megnyílását!

De im, mi ez?

»A kő nincs ott!« hallja egyszerre a főpap s a szövetség ládája ropog.

»A koporsó üres!« hallja a helytartó, a király s remegve riad fel mind a kettő. »A Messiás nincs itt!« hallják a tanítványok s a bizalom visszatér a kebleikbe, a remény erőt, bátorságot lehel beléjük.

»Feltámadott!« hallja a nép s leborul.

Az »eszme« megtestesült, az »elv« győzedelmeskedett, az »ige« uralkodik s a világ egyik végéről a másikig csupán az hangzik: »Halleluja!« a világ meg van váltva, »feltámadott!»

Igy volt és így történt ezernyolczszáz ötvennégy év előtt, (harminczhárom évvel Krisztus születése után), így van ma és így lesz a világ végéig!

Az a »feltámadott« azt bizonyítja,

hogy a természetben s az eszmék világában nincs halál! Hogy az igazságot megölni nem lehet, hogy az erény, a becsület túléli a bünt, az erkölcsletenséget s a becsületlenéget!

Az a »feltámadott« azt bizonyítja, hogy nincs olyan erő, a melyet le ne gőrdíthetne a mindenható ereje; nincs olyan mér sly, a melyből ki ne törhetne a tökéletes eszme!

Ne essék tehát kétségbe senki; ne kételkedjék tehát senki!

Látott a magyar már szomorubb napokat is; voltunk mi már a világ által lenézett koldusok, voltunk a magunk szegylene és mégis el tudtuk a szegyenünket feledtetni dicsőségünkkel. Sors, idők vihara, emberek árulása sokszor levert már bennünket s mégis feltámadtunk!

Ne férfen hát szívünkhez csüggedés, ne ölje ki belőlünk a hitet, a tetterőt semmi. A szeretet, a szabadság, az egyenlőség, a testvériség istene feltámadott: nem hal meg az, a ki igaz követője!

Bizva, remélve, erős hittel zengjük tehát: »Halleluja!« és szívünk mélyéből örvendünk, hogy »feltámadott«, mert feltámadunk mi is!

A váмок és a magyar ipar.

Tudvalevő dolog, hogy 1886-ban Ausztriánál új vámszerződést kötöttek, melynek alapján a külföldről hozzánk bejövő iparcikkre roppant nagy vámokot vetünk. A függetlenségi párt akkor is ellene volt az ilyen vámrövidítésnek, melynek nem lehetett egyéb hatása, minthogy a kifejlett osztrák ipart a külföldi versenytől megvédje s bennünket teljesen a bécsi fabrikáns-bárók kényének szolgálatáson ki, de a kormány nem hajtott semmi szóra és a szerződés megkötött.

Most már láthatjuk a gyümölcsseit is. Előttünk fekszik az 1887-ki vámbevételekről szóló kimutatás, ennek a számai ékesen beszélnek. Vámbevételünk kettő 1884-ben 50-2 milliót, 1885-ben 47 milliót, 1886-ban 42-5 milliót és 1887-ben — tehát az új nagy vámbevételek első esztendőjében — 42 milliót.

Ezekből az adatokból világosan kitűnik, hogy az új vámtarifa teljesen megfelelt annak a várokozásnak, melyet az osztrák ipar hozzája fizűtt, hogy t. i. a monarchiából a külföldi ipar versenyt kisorsítsa. Így p. o. a Magyarországra külföldről behozott iparcikknek több mint felükkel csökkentek, azonban korántsem azért, mintha szükségünk ezt a részét a hazai ipar fedezte volna, hanem azért, mert ugyanannyival növekedett az Ausztriából való behozatalunk.

A vámbevételek ilyenformán három hatásuk volt a magyar közgazdasági életre. A magyar fogyasztó község nem részesül többé az előnyben, melyet a vásár-

lónak az erős konkurencia nyujt, hanem az árak megszabása teljesen a magyar vámok által védett osztrák ipar kényére van bízva. A magyar fogyasztó tehát kénytelen rosszabb árú és drágábbban vásárolni most, mintha az ország határai az angol, francia, stb. ipartermékeinek nyitva volnának.

Azonban a magyar ipar sem járt jobban a vámbevételekkel. Igaz, hogy azok elmeletileg neki is javára szolgálnak, gyakorlatilag azonban nem így áll a dolog. A nagy hal elnyeli a kis halat, az emberi társadalomban csak úgy, mint a természetben. Az osztrák ipar, mely a vámbevételekben hatalmas támogatást nyer, kétszeres erővel szorította most le a kezdet nehézségeivel küzdő magyar ipart s akasztotta azt meg fejlődésében.

A harmadik hatása a nagy vámoknak volt az a visszatetszés, melyet a külföldi iparos államok kelteket. Rendre visszatörles után néztek, s minthogy Ausztria ipara odakun úgy sem versenyképes, a gabona, a fa, a hus s egyéb gazdasági termények bevitelét nehezítették meg. Így keletkeztek a német és francia gabonavámok, melyek oly érzékenyen jutottak a magyar gazda-közönséget s így juttunk oda, hogy ma-holnap Svájc is, mely eddig egyáltalán nem gabona-termelő ország, addi lábra helyezkedik a mai gabona-bevitelünk ellen. Hogy mennyi kára van mindebből a magyar gazdáknak, azt beláthatja mindenki, ha soha sem foglalkozott is a nemzetgazdaságtannal.

De kárall jártak a nagy vámok — a mint fönnbött láttuk — a kincstárra is. A vámbevétel ugyanis folyvást apadt, s így a veszett fejszének nyele sem került meg, a nemzetgazdasági kárt nem pótolta pénzügyi haszon. Mi következett ebből? Tudvalevő dolog, hogy a vámbevételek a közönséges kiadások fedezésére szolgálnak, s csak a mi nem telik ki belőlük, azt osztja fel egymás között. Magyarországon és Ausztrián a kvóta arányban. Már most, minthogy a vámbevételek évről-évre csökkentek, viszont évről-évre több és több milliót kellett egyenest a magyar államkincstárból Bécsbe küldeni a közönséges kiadásokra.

Igy csalt meg bennünket egy gazdasági, mint pénzügyi szempontból az 1886-ki vámszerződés. Valóságos nyűg ez rajtunk és fojtogató kőfél, mely megakadályoz, hogy gazdaságilag kifejldhessünk és az állami pénzügyeket rendezhessük. De hát még sem rázhatjuk le magunkról, mert így akarja azt Tisza Kálmán és a 67-iki kiegyezés. Azt kell elkergetni, s ezt kell megváltogatni, — addig hiába panaszkodunk.

A mai kor szelleme.

Társadalmunkban nem ritkán felhangzó a panasz, hogy sok az elzúllott existentiájú egyén, ki valóságos veszedelm társadalmunknak, mert végre is kenyere nem lévén, szaporítja az elégedetlen elemet, s igen sokszor oly eszközökkel iparkodik szükségleteit kielégíteni, melyek kollizióba hozzák a büntető törvénnyel. Proletároknak nevezik a nem annyira saját emberségükből élő, mint napról-napra bizonyítatlanul tengődő embereket, kik bizonyos műveltségre

TÁRCZA.

Husvétü ének.

Feltámadunk! Zendül az ének.
 Az örök-élet kútfejekén.
 Ég és föld háladat rebeg.
 Nincs már a lélek sírba zárva,
 Hitünk van a feltámadásban,
 Bár testünk fereg örli meg.

Megtörve a halál hatalma,
 A feltámadás diadalma
 A mi husvétü ünnepnapunk:
 Mert a mi bennünk lélek, eszme,
 Az él örökké s nincs elveszve.
 Alleluja! Feltámadunk!

Sz. Kovács Sándor.

Virágvasárnapról virágvasárnapig.

Fiatalok voltak mind a ketten; szerették is egymást szörnyű mód; ősi szokás szerint örök hűséget esküdtek egymásnak a sugólyuk előtt, a színház udvarán, sőt »később« a templomban is.

A férfit Kemény Bélának hívták s a lányt Hajnal Mariskának. Béla »dráma szerelmes« volt, Mariska pedig operette énekesnő: életük tragikomédiájának csirája épen ebben rejtett.

Ha lettek volna mind a ketten a dráma szolgálói, vagy mind a ketten énekesek, úgy történetükről most nem beszélne az egész »festett világ«, amint a színész-világot nevezik. (Csak valahogy a sajtóhiba »festett világ«-ot ne csináljon belőle.)

Mint egy esztendő fiatal házasságok jöttek föl a városba virágvasárnapokra, hogy szerződést kapjanak valamely színtársulatnál, ahol gázi nem csupán a jó reményességéből telik ki, hanem kézzelfogható ideálként jelenik meg a realis életben. Elmentek ők is a »magyar színművé-

szeti rabszolgakereskedés piaczára« a Pannónia-kávéházba, mely minden év virágvasárnapján csak egy virit a vidéki színészet himböz és hervadó rózsáitól; elmentek Rajkai bászihoz is a művészes-kereskedésbe, megözöngözték vöröses husos képét, egy kicsit meg is prezentelték, csak hogy jó helyre adja el őket.

És a szerencse hamar beköszöntött, még pedig kiváló szerencse: Mariskát szerződtette egyik fővárosi színház igazgatója.

Minden színésznek Mekkája egy fővárosi színház, ide vágyik, ezért sóhajtozik gyakran egy egész életen át; Mariskára tehát ez a legnagyobb kitüntetés volt.

Volt is öröm abban a kis vendéglőszobában, melyben Béla a feleségével megszállt; Mariska ujjongott örömben, kezeivel tapsolt s egész napon át dalogaltott.

Látáslólag a férj is örült a szerencsének, mely nejt érte; de magában bizonyos kínos szorongást érzett, mintha rossz sejtelmek nyomták volna lelkét.

Béla egyik fővárosi színházról a másikhoz járkált napról-napra szerződöttes után — de hiába, sehoval sem szerződtették s így bekövetkezett az az idő, hogy Mariska föllett már a színházban és Béla még mindigem kapott helyet.

A férjnek élnie kellett a felesége fizetéséből.

Ez a visszárs helyzet hamar megtermette keseri gyümölcsét a férj és feleség között egészen megváltozott a modor, mert bár a feleség nem érezte, a férj mégis érezte helyzetének szegényes voltát s ez komorabbá tette őt, míg fiatal nejt az elért sikerek s a szaporodó udvarlók folyton vig derült kedélyre hangolták.

Béla rázta a helyzet türetetlenné vált, egész önére és büszkesége föllázadt maga ellen s végre is elhatározta, — a

mitől mindig rettegett, — hogy valamely vidéki társulathoz szerződik.

Hogy neje hagyja el állását s kövesse őt a vidékre, azt nem is merte kívánni Béla; sőt midőn neje fölemlítette ezt, ő maga sietősen kijelenteni, hogy azt meg nem engedné nejeének, hiszen carriéferre kezdetén a visszavonulás egyenlő lenn most a bukással.

Elváltak.

A bucsuzáskor sűrűen hullottak Mariska könyvei s férj és feleség ismétellen hűséget fogadtak egymásnak, aztán Bélával elrohant a vonat valahová Nagy-Kikindára vagy Kajászó-Szt-Péterre, míg a fiatal asszony visszatért lakására, — melyben most már egyedül fog lakni egészen a jövő virágvasárnapig.

A szerelmes levelek gyorsan váltották egymást férj és feleség között s Béla örömdve olvashatta a lapokban is, hogy neje diadalt diadalra arat a fővárosban, s hogy már is a primadonnák sorába küzdötte föl magát.

A napok gyorsan lepergettek s a nap-tárban ismét sorra került a virágvasárnap, midőn a színészek népvándorlása beköszönt.

Béla tele szerelemmel és reménnyel jött föl a fővárosba; reméte, hogy most már szerződötteni fogja valamelyik fővárosi színház s így nejevel ismét együtt élhet.

Mariska ószinte örömmel fogadta férjét s az egész napot vele töltött, még venedégeket sem fogadott, pedig igen sokan jelentették be magukat nála.

Büszke örömmel dicselkedett el a fiatal asszony férjének, hogy milyen előkelő ismeretségeket kötött, dicsédekbe mutatta meg az ajándékokat, miket tisztelőitől kapott s magát az új lakást, melyet egészen ujjonnan butoroztatott be.

A férj homlokára valami borus redő

vonult, melyet azonban a fiatal asszony észre sem látzott venni.

Ezbe végig nézte a férj neje diadalát a színházban, meggyőződhetett saját szemeivel róla, hogy nejt mint ünneplő a főváros.

Bement neje öltözőjébe, mely tele volt rakva virágosokrokkal.

— Nézd — szólott az asszony büszke mosolylyal — ezt a sok csokrot, mind ma kaptam; ugy-e gyönyörűek?

A férj gépiesen felemelt egy csokrot s a virágot megszagolta.

— Kitiűnő illat.

Egyszerre vérvörössé lett a férj arca, a virákok között egy papírdarabot pillantott meg.

— Mi ez? — kérdezte reszkető hangon.

Az asszony kissé elpirult s némi zavarral felelt.

— Mit tudom én?

A férj feltörte a levelet, melyben csak annyit volt írva:

»Kedves Mariskám! ma este előadás után kocsim a színház kapujánál várni fog, a — menut olyan lesz mint a multkor... Elemér.»

A férj egész testében reszketni kezdett a dühtől és kétségbeeséstől.

Az asszony egykedvű arcczal állt a tükrök előtt s arczát — a pirostotta.

Béla egyszerre a kezében levő nagy csokrot fölemelte feje fölé s teljes erejéből az asszony arczához csapta.

— Te szennyes! — ordított a férj.

A kaméliák és jáczintok piszkos lucskos pozdorjává törtek össze ama szép arcon. Asszonyon letörölte a virákok szennyét arczáról, aztán ajkát felbiggyeszte félvállról, szólt oda férjének.

— Goromba paraszt! takarodjék!

A férj kitámolygott a szobából, melynek küszöbét sohasem lépte át többé; — és még aznap kegyetlenül — — — bergott.

Poroszolt Kálmán.

Az elrabolt király.

— Történeti rajz. —
 1764. évben orosz befolyás, orosz pénz, Poniaatovszky Szaniszlót tette meg lengyel királlyá. A délceg ifjú király Katalin orosz czárnó kegyencze volt, s az udvari intrikusok nem egy pikáns történeteket meséltek a hatalmas, már nem fiatal, de még mindig szép czárnó és a fiatal Poniaatovszky viszonyáról.

Katalin végre trónra ültette kegyenczét. Vársóban megkoronázták s az idő óta folyvást tartott az orosz befolyás Lengyelországban.

A lengyel nemesség elégedetlen volt királlyal, a ki túlzott előnyökben részesítette az oroszokat. Nem csak a hivatalokat töltötte meg oroszokkal, hanem orosz csapatokat is bocsátott az országba, a kiket Katalin czárnó állítólag a lengyel király védelmére s a lázongók fékentarása végett küldött át a határon.

Végre nyilvánosan kitört az elégedetlenség s a nemesség összeesküvést szőtt.

Ez, 1771. november elejéig teljesen megérett. November 3-án kézen volt a terv a király megölésére s az összeesküvők nem csak álruhába öltözve sétáltak Varsó utcáin.

A király este nagybátyjánál és kanzellárjánál: Czartovszky hercegnél volt látogatóban. Tíz óraker távozott onnan, tizenkét udvari hajdu által kísért kocsián.

Sötét, hideg éjszaka volt, s embereket alig lehetett látni az utcán.

Mikor a fogat a fútra befordult, a lovak hirtelen hátrabököltek.

— Megállj! — kiáltott egy dörgő hang,

szert téve hajlamaiknak megfelelő munkát nem kaphatnak. Ez azonban még nem teszi őket proletárokká, csak azáltal válnak azokká, hogy más foglalkozás után látva, oly csekély jövedelemmel kell megelégedniük, hogy műveltségüknek megfelelő életmódot nem folytathatnak. E jelenségnek nálunk két oka van: a protektio és a szélszellelem. Mindkettő alássa az egyéni szabad elhatározást. A forrásra pedig ennek jó részben a nevelési rendszerben van, mely még mindig jóformán bürokratikus, mód nélkül egyszemélyes, s a társadalmi tevékenységet megbénító szélszellelem nagyra növesztö. A szélszellelem, úgy a mint mi azt értjük egészen a kasztizmus rendszerére. Ha valaki hajlamai, tehetségei, sőt sokszor saját akaratára ellenére bizonyos el nem kerülhető körülmények folytán valamely pályára adta magát, az rá sem gondolhat arra, hogy az esetben, ha a pályán éppen semmire sem képes menni, más foglalkozás mellett boldoguljon. Részint egyszemélyes volt a nevelés, részint óvat emel ez ellen a szélszellelem, mely nem kíván látni a más körből jövővényt körében. Pedig a gyakorlati élet egészen más törvényeknek hódol, mint a teoria.

Már a nemzet vagyonsodása, a nemzetgazdasági haladása és fejlődés szempontjából is megköveteli a gyakorlati élet az egyén mentül nagyobb, mentül fokozottabb tevékenységét, s azon államoknak, hol a munka (bármelyik) nagy becsületben részesül, kétségtelenül az egyén értéke tevékenysége arányában nő. S míg az erkölcsi létét biztosítja, egyszemélyes nemzete vagyont is gyarapítja. Ehez azonban szükséges, hogy minden munka becsületessé érteke és becsé szerint, s hogy az egyének szabadsága legyen erejét ott megkísérteni, a hova őt hajlama vonzza. Az a bürokratikus irány, mely a mi társadalmunkat jellemzi, voltaképpen csak a hivatalnokai karának biztosítékát, ha a legtöbb esetben anyagi gazdagságot nem is ad neki. Ezen kívül még tekintélyt ad a pénz. Nehéz és lassu tehát az arisztokratikus felfogás (aminő az amerikai társadalomban érvényesül) hogy mindenkit annyit ér, a memyit tesz, s hogy a munkától magát kivonni senkinek sem szabad, sőt ellenkezőleg a munka adja meg becsét az embernek.

Azt mondtuk előbb, hogy a protektio és a szélszellelem termi tulajdonképpen a proletáriátust. Meg akarjuk ezt egy kissé közelebbről magyarázni. Arról a priori meg vagyunk győződve, hogy a protektio sohasem fog megszűnni; bizonyos mértékben mindig existálni fog ez. De a hol túlságos módon és minden téren érvényesíti befolyását, ott kétségtelenül nagy kárára van a társadalomnak. Mert nagy munkaerőt, mely körülben gyarapíthatná a nemzet gazdagságát, megköt; előtérbe tolván a gyengébb jellemű, a csekélyebb munkaerőt, talán éppen a hanyagabb, kevésbé lelkiismeretes, s nem engedi, hogy ugyanazon téren érvényre jusson a duzzadó erő, mely inkább helyén volna, mint az, melyet a protektio emelt oda, a hova sokszor nem való.

A szélszellelem pedig korlátokat szab az egyéni szabadságnak, a tevékenységnek, s bizonyos munkakörökre privilegált osztályokat teremt. Már most bizonyos az, hogy arra, hogy aki amely pályán boldoguljon, erre el is kell készülnie, a pályán való megélhetés feltételeit meg kell szereznie, s mentül tökéletesebb teszi magát benne, annál jobb reá nézve, mert fölülte szükséges az, hogy mindenki a saját pályáján, mentül tökéletesebb tudjon végezni, csak így fogja kielégíteni önmagát, s így környeztetit is, mely szolgáltatást, munkáját, igénybe veszi. Ande, ha valaki pályáján nem boldogul, legelőször el van zárva előle az út, hogy más foglalkozás után nézzen, vagy a szélszellelem zárja azt el előle, vagy nincs elég tetterő, jellemele benne, s ho y a viszonyoktól megküzdeni bírjon; s így azután az ő léte nem küzdés, hanem passiv tengődés, nyomárgás. Innen származik az a sok elzúllott, önmagával meghasonlott, elégedetlen existencia, mely helyes ösvényre vezetve, hajlamának megfelelő téren foglal-

koztatva, hasznos tagjává válhatik legtöbb szór a társadalomnak. A nemzetnek igen sok ereje lesz olyformán, mely a kedvezően viszonyok folytán érvényesíteni nem képes magát. S ha azt mondjuk, hogy a nevelés-oktatásban jobban kell tekintetbe venni a gyakorlati élet követelményeit, különösen pedig soha sem kell megszűnni a praktikus életre utalni, a munka becsét kiemelni, akkor még korántsem állunk a rideg hasznosság elv csodáit és ajánlói közé. De nem azt az iskolában már a későbbi gyakorlati élet küzdelmeit is szemügyre venni. Akkor talán meg fog lassanként szűnni a szélszellelem, s az egyén is jobban lesz képes megküzdeni az étellel, a helyett, hogy passiv magatartásban elmorzsolassa magát.

Zala.

Az árviz Baranyában.

A „Mohács és Vidéke” a következőket írta legutóbbi számában. (Levelezőink bölcsen hallgatnak.)

Nálunk a Duna az elmúlt héten folyton áradt; a víz állás 5-48-rol (a régi mérce szerint) 6-24 méterre emelkedett és az 1876-iki vízálláshoz még csak 48 centiméter hiányzott. Ezen körülmény nem csekély mértékben aggasztotta a járás dunamenti három községének lakóit, különösen a szigeti birtokosokat. Maga Mohács és Kölked község ugyan eléggé van védve a víz árja ellen, mert az új mohács-kölkedi védőtöltés ellen erős, hogy talán még nagyobb vizállás ellen is védhető; csak a vízben levő résznek hosszas átázása válhatik a kellő óvatlanok elmulasztása esetére vézetessé; a mohácsi szigeti töltés az inenszónál is nagyobb és erősebb s így szigeti birtokosaink és a miatt sem kellett volna túlságosan aggodniok, ha egyrésztől a szigetnek a főhercegi uradalomhoz tartozó részén az elkezelt töltés teljesen kiépített volna, másrészt a duna-szekesői szigeti védőtöltés gyengesége a helyzetet a szigetben válságossá nem tette volna.

A főhercegi töltés rész kiépítésének a múlt évben ugyan bekelettel volna teljesen fejeztetnie, ez mégis a májusi és juniusi nagy vizállás és a szeptemberi nagy és folytonos esőzések miatt lehetetlen volt, úgy hogy a megyei hatóság is kénytelen volt a kiépítés befejezésére 1. évi május hó végei halasztást engedni; így történt aztán, hogy a főhercegi töltésből még mindig 1100 méter befejezetlen.

Előre látható volt tehát, hogy a mostani vizállás mellett a Duna árja alulról fog behatolni a szigetre. Úgyis történt. Most a szigetnek mélyebben fekvő helyei már viz alatt vannak s bevetett részén az őszi vetés tönkre tétetett. Különösen nagy kárt szenvedett a pécsi püsp. uradalom. melynek a mélysegekben fekvő területei mind őszi gabonával vannak bevetve; de elég nagy kárt szenvednek kisebb birtokosaink is. És habár eléggé sajnos az alulról jövő áldás következményei is: a szerencsétlenségben mégis még szerencsésnek mondható, hogy sikerült eddig a duna-szekesői szigeti töltést megtartani, mert ha a duna-szekesői rész felől hatolt volna be az ár, akkor a sziget nagyobb része viz alá került volna megmérhetetlen kárt okozva közgazdasági szempontból. S itt csakugyan kritikus volt a helyzet. A gyenge keskeny töltés annyira átázott — különösen ott, hol az árparányos, sok évi falevek trágyájából képződött erdei földből készült — hogy a víz többször karvastagságú sugarakban szivárgott át. De hála a hatóság érélyes és kellő ellenőrködéssel végrehajtott intézkedéseinek, sikerült az ideig a katasztrófát elhárítani. A járás főszolgabírája ezen kritikus helyzetben is megmutatta, hogy ő érélyes tud lenni, a hol és a mikor ez szükséges. Többször megjelent Duna-Szekesőn, Kölkeden s a mohácsi töltések különböző pontjain, buzdítva, serkentve az elöljárókat s a kirendelt munkásokat, vagy a hol szükség volt, szigoruan parancsolva.

E hó 14. óta a d. szekesői szigeti töltésen minden nap 100-150 ember van elfoglalva árvédelmi munkálatokkal, hol a főszolgabíró, hol a szolgabíró s a d. szekesői

elöljáróság felügyelete alatt, és a folyam-mérnökség egy-egy kiküldöttjének, úgy a püsp. uradalmi mérnök szakértői vezetése mellett. A városbíró is fáradságot nem ismerő kitartást tanusit az árvédelmi munkák körül intézkedéseknél; majd ott van a d. szekesői szigeti töltés, majd a mohácsi inenszón töltésen, hol részével erősítette meg a víz sebje folytán itt ott szakadásnak kitett védgátat.

Laubhaimer Ferencz.

A pécsi káptalanak, az egyházmegyének gyásza van, mert tagjainak egyik érdemesbire dől ki az élők sorából. De gyásza van a közélet, a köznevelésnek, a tudományak is, mert ezek egyik fölkezt papja al is kevesebb van a földön.

Villámként terjedt szét városunkban a hír f. hó 25-én, vasnap az esti órákban, hogy Laubhaimer Ferencz dr. kanonok jobb létre szenderült.

Kik ismerték szellemét, becsületét, jellemét, tehetségét, működését, elszorult kebellet vették a gyászhirot.

Nem volt ő nagy ember, több volt annál, mert jó ember volt. A becsületes szív pedig a legjobb, mert abba befelé a mindenség.

Ki husz esztendőn keresztül — teljesen megállva a helyét — működött a tanári pályán, ki két évtizeden át hirdette a tudományt a katedráról, törekedett annak áldás hozó magvát elhínteni, csiréjait táplálni, növesztini, az méltán megérdemli, hogy róla kegyelettel emlékezzünk meg.

Ha valahol, úgy ez alkalommal fölbeszélges a közmondást használni: de mortuis nihil, nisi bene — a halottakról semmit, ha jót nem. Mert egy tudományokban művelt jó lelki egyénről emlékezzünk meg, ki az életet nem arra használta föl, hogy a reklám nagy dobja mellett működjék, hogy folyton tömjénezze, hanem arra, hogy csöndesen, de áldásosan dolgozzék.

Laubhaimer Ferencz született 1833-ban Pécsen. Atyja vendégfő volt. Gyermekéveit részint itt, részint Trinitáson (Baranya m.) töltötte. A gymnasiumot szülőhelyén végezte mindvégig kitünő sikerrel. Ennek lehet betudni azt, hogy midőn a pécsi papnövendékek sorába fölvetették, a theologiai tanulmányok elvégzésére Bécsbe a Pázmáneumba küldtetett, hol is tehetségével, szorgalmával mindig az első között foglalt helyet. Itt együtt volt Duulászky Nándor dr. megyés püspökkel, ki vele mindvégig a viszonyt föntartotta.

Fiatalon fejezte be a theologiai. Czenner fölszentelt püspök (Bécsben) nem akarta őt tudorral avatni addig, míg nem lesz előbb pappá szentelve. Csakugyan erre várni kellett, mert nem volt még 23 éves. „Nem avatlak föl előbb — mondá neki Czenner — mert még sörürus lehetsz.” Ha ő nem is, de az atyja volt az, azon időben ép a most is létező pécsi „Arany hajó”-n már a sört. — A subdiakonusi rend fölvele után avatott tudorral.

1856-ban szenteltetett pappá Girk püspök által, ki a papnövendéctan tanulmányi felügyelő (studiorum prefectus) és a theologiaiban az egyháztörténelemből és az egyházjogból helyettesitanár névezte ki. 1858-ban rendes tanárrá emeltetett.

1860-ban nagy megtisztetés érte Laubhaimert. A budapesti tudomány egyetem hittani fakultásában a tanári karban foglalta az őt megillető helyet. Itt husz esztendőn keresztül működött mint az egyháztörténelem tanára, kinyerte tanártársainak birtását, hallgatóinak vonalmát, szeretetét, ismerőseinek pedig tiszteltetését. Az 1876-77-iki tanévre az egyetem rektor magnifikusává választott. Ezen időre esik a török-magyar barátság oly meleg kifejezése, midőn is az egyetemi ifjúság mozgalma nem kis szerepet játszott. Laubhaimert ekkor a miniszter dícsérettel illette, hogy rektorsága alatt oly komoly irányba terelte az egyetemi hallgatók e mozgalmat.

1878-ban czimzetes, 1880-ban valóságos kanonokká, 1882-ben pedig magyarórái apáttá

neveztetett ki, a tanári pályán szerzett érdemeinek elismerésül, püspököknek közbenjárására.

1880-ban foglalta el a kanonoki állalmot. Hányan epednek e helyért, boldogságunknak netovábbját találnák ez állás, és ő nem volt megeledve helyzetével. És ezt nem lehet csodálni, mert a ki annyi éven keresztül folytón a katedrán volt, az nem tudta beélni magát a plébánián teendőbe. (Olyan is a székesegyház plébánosa volt.) Mihez járult még ideggyá is. Egy ízben a dús vadalmazású állást a zárda falával akarta fölcsérélni, mely tervéről csak hosszu rábeszélés folytán mondott le. Körülbelül két éve, hogy máj és szivbaja támadt. Mig végre az Isten véghetetlen kegyelme további szenvedéseitől virágvasárnapján megmentette.

Igy folyt le az élet, melyet tudomány, becsület, közbecsülés jellemzett. Sokat utazott, bő ismereti voltak, melyeket gyarapítani az utolsó napokig meg nem szűnt. Kitünő szónok is volt, mindig tele volt a templom, valahányszor ő lépett a szószékre.

Mig, élt dolgozott csöndesen, de áldásosan, s most hogy hideg porhüvelyé leszállt immár az édes anyja ölébe örök nyugalomra, lelke pedig fölemelkedett örökké való atyjához, a kit mint pap és ember híven szolgált, élve marad barátainak, ismerőseinek, hallgatóinak emlékében.

Áldottak legyenek porai!

(y. n.)

Pécsi kiállítás.

Figyelmeztetnek a kiállítási szándékozók, hogy a tédj első felét legkésőbb e hó 5-ig Ullmann M. K.-nál beifessék, mert a kiállítás bizottság csak e beifetések alapján határozhatja meg az építendő kiállítási helyiségek nagyságát és biztosíthatja a kiállítóknak a tárgyaik elhelyezésére szükséges helyet.

A pécsi kiállítási területen legközelebb fogantató vendő munkálatok e héten megállapítottak. A tér egyengetése már folyik, utána pedig a várfalak melletti ősi szemet fog elhordatni. Az iparsoronok és a felfedelt épületekhez jövő hó elején fognak, úgy hogy azoknak junius hó 20-ig készen kell lenniök s ekkor kezdődik az épületek díszítése és berendezése.

A pavillonok helyei is kijelöltek már és pedig Litke J. pavillonja a kiállítás corzótól jobbra a városi torna udvaron, ugyanitt lesz Sipőcz I. és Rumbold H. pavillonja. Strausz czukorgyáros pavillonja a főbejárati kaputól balra. Hoffman Károly pavillonja (részben a kiállítási iroda is) a főbejárat áttellenében állíttatik fel. Benczenleiner J. czukrászdájára Deutsch Adám-nak a kiállítási területre nyíló fedett kapujában rendezi be.

A fővárosi iparos kör elnöksége arról értesítette a kiállítási bizottságot, hogy a körnek tagjai, kiknek száma néhány száza rúg — a pécsi kiállítás meglátogatására egy külön vonaton szándékoznak Pécsre rándulni.

Tekintve, hogy a hazai gazdaszettek országos egyesülete az idei nyáron országos értekezletet szándékoznak tartani, a kiállítási elnöksége a mondott egyesület központi választmányához átiratott intézést, melyben az értekezletnek a pécsi kiállítás alatt Pécsen létező megtartását ajánlja.

A kiállítás tartalma alatt rendezendő időleges szarvasmarha- és lókiállítás (színhely a szigeti külvárosi lovas laktanya) katonai lóvásárral lesz egybekötve. Az időleges kiállítás napjai legközelebb határozatnak meg. A 3-4 napra terjedő szarvasmarha- és lókiállításon kívül lesz még időleges juh- és sertéskiállítás (a sertészhizlaldában), gyümölcs- és baromfiállítás.

Kiállítás bejelentések folytatólagos kimutatása. Garay Armin, butor. Bienenstok L. mér-

női munkák. Vághó János Abaliget, borok. Száhl Jakab Apatin, szárított halak. Pichler József Mozsó, kovácsmunkák. Trummer József befőtt gyümölcsök. Hollósy Mari Kareszturn, kézi munkák. Ladiszlai János Paks, cipész-munkák. Kajetan Márton, esztergályos-munkák. Magyar testvérek könyv. költő-munkák. Jámbor István Garé, borok. Böhm Etel Pécs, női kézimunkák. Lenkey István Bpest, új szerkezeti géprezék. Kuppi János Nádás, fazekas-munkák. Benyey Ferencz Ernák, ekék. Beranek János Temesvár, lythogr. munkák, térképek. Kossak József Temesvár, fényképek. Rapoch Sándor Veszprém, szőlőrosta.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

— † Perczel Béla. A vén kaszás kegyetlenül pusztít ez évben hazánk jeleséjé közt s egymástán ragadja el azokat a férfiakat, a kiket tehetségű, tevékenységű a közpályán a legmagasabb polczokra emelt, a kiket köztisztelet övezett, s a kikre mindenkor büszkén tekintett a nemzet, mint hi fiaira. Sennyey Pál, Ghyozsy Kálmán, Somsich Pál után mult vasárnap Perczel Béla, volt igazságügyminiszter s a kuria elnöke dől ki a sorból. A magyar bírói kart s a közeletért eme vesztésé nagy részét keltett. Perczel Béla egyike volt a közpálya legkiválóbb munkásainak. Tehetés, fáradsáttalan szorgalma egymás után emelte őt a legkiválóbb állásokba. Volt elnöke, majd elnöke a képviselőháznak, volt igazságügyminiszter, azután a semmitiszta, majd a kir. kuria elnöki tisztét viselte, mindenik állásában fényes bizonyoságot adta fényes tehetségének. Halála nem volt váratlan. Betegsége hosszantartó és súlyos volt, s nem egyszer kapott már szárnyra a hir, hogy a beteg közel van élete végéhez. Sok bajához legutóbb tüdőgyulladás is járult s ez annyira felemészte erejét, hogy a kiváló férfiú vasárnap éjjel kiszendvedt. Perczel Bélának huszonegy testvére volt, kik közül tizenhat ért nagykorúságot. Még élnek a következők testvérei: Perczel István polgártársunk, pécsi lakos (a legidősebb), Perczel Mór 1848-49-iki honvédtábornok, Perczel Miklós Pécs város és Baranyamegye volt főispánja, jelenleg Pécs szab. kir. város orsz. ügygyűlési képviselője, Perczel László. Nővérei közül három él: Mária, Berta és Erzsébet.

— Laubhaimer temetése. Az elhunyt jeles egyház-ferfiu hült hamvait a „Kegeylet” temetkezési intézet takarította el nagy gondnal s illő díszszel. Hétfőn reggel felállították a ravatalt a plébánia-épület fogadó termében, melynek falait fekete posztóval vonták be. A holttestet fekete érzekoroszóba helyezték. A ravatalt zöld növényekkel díszítették körül. A ravatalt alsó részénél állványon két nagy koszorú foglalt helyet; az egyiket Aschinger Ferencz és családja helyezte oda, a felejtethetlen nagybátyának, a másikat a budapesti egyetem hittani kara az egykori tagtársnak. A temetésen, mely kedden délután 4 órakor történt meg a székesegyház sirtóiban, nagy számu közönség jelent meg. A papságon kívül több polgári és katonai notabilitás, egyet és intézet jeletem meg. A gyászszertartás, melyet a püspök vezetett, mindenkinben nagy kegyeletet keltett.

— Laubhaimer végrendeléséből. A boldogult végrendelésből közülük a következő tételeket, melyek, miután közözeleokra hagyományoztattak, a közönséget is érdeklik. Egyházmegyei czélokra 3000 frt., — Vökányi templomra 1000 frt., — a székesegyházban mondandó misére 600 frtot., — a szüleiert mondandó misére 100 frt., Rudolfineumnek, szegényháznak, irgalmas szízeknek, pécsi szent Pál társulatnak, budapesti vakok intézetének, váci süket-némák intézetének, a szent István társulatnak 100-100 forintot.

— Kérelem a nagyérdemű közönséghez. Az árvizek rohamos fellépése messzeterjedő vidékek lakosságát döntőtte nyomorba. Békés, Csongrád, Szatmár, Zemplén megyékből és az ország több pontjáról naponta érkeznek a vészírek, melyek az elemi csapás nagyságát és a lakosság kétségbejött helyzetét hirdetik, sőt a pozsony megyei Felső Csálközben az elemi csapások legborzasztóbb nemze az éhínség uralkodik. — A város-kezelet egyet igazgatósága a Pozsony megyei választmányok és a szatmári főkegyeltemek küldött ugyan rögtöni és első segélynyújtással 300-300 forintot, mindez azonban a baj nagyságával szemben nem elégséges, s azért alulirt igazgatóság a társadalom könyörületéhez fordul s arra kéri a nagyérdemű közönséget, hogy pénzbeli adományait vagy ruhamenteket mielőbb küldje (Budapesti lánchíd utca 1. sz.) közzéni sziveskedjék annak kijelentésével, mely karoslatul javára fordítassék a nyújtott összeg. — Főkegyeleti választmányaink szintén a legkésebbben közvetítették hozzánk a könyörömadományokat. Minden legkisebb összeg is a Budapesti közlönyben hivatalosan nyugtáztatik. Budapesten, 1888. évi március hó 25-én. Az elnökség: Gróf Károlyi Gyula, gróf Zichy Nándor.

— Porrá leszünk! Nem mi találtuk föl ezt a jövedőldést; régen meg vagy az irta. De ha el sem irták volna előlünk, magunk is föl találtuk volna, a városi közegészségügyi bizottság, városi tanács, egyezszoval a városi hatóság nagyobb dícsőségére. T. i. ez a sok nagytelített bizottság és hatóság valóban a legbámulatosabb jelenlényességgel edzi a pécsi polgárok tudójét. — Egész télen a bokaig és térdig éro hó szoktatón bennünk a meghüléshez; az egész olvadási időszak alatt hasonló magasságu utcai pocolya-tengerben edzhetünk magunkat a nátha és a többi betegség ellen. Most meg azután a tudó-próbra került a sor. Most hogy a hó elolvadt s a gomorémely-

s pisztoly lövése is hallatszott, melynek golyója a kocsiának volt szánva, de nem talált.

A következő pillanatban vagy harminez sötét alak rohandt elő s a lovak zablába kapaszkodva megállították a kocsit, aztán nekietek a hajduknak, a kik csekély ellendülés után rémülve menekültek el a taler elől. A kocsist egypisztolylövés terítette le.

Szaniósló király lengyel díszöltözetben volt, gyémántok nagy kerestet és még egy sereg érdemjelet viselt mellényén, mely fölő nagy prémes bundát borított.

A király belátta, hogy egyedül nem állhat ellent, és menekülni akart, de Strainczyk, az őszeseküvök egyike galléron ragadta.

— Itt van az orosz szolga! Lőjétek le! kiáltott társaira.

— Nyomorult, gaz gyilkosok! — kiáltott a király s megkísérelte az ellentállást.

— Halljátok, hogy gyalázza a lengyel nemességét?

— Hé, hajduk, ide mellém! — kiáltott a király eredménytelenül.

— Hajduk megszöktek!

— Lengyelek, én a király vagyok!

— Ne hallgassatok az arólóra, aki nemzetét eladta az oroszoknak. Neruse nyomorult, halj meg!

Három golyó furta keresztül a király prémes bundáját, de egy se talált. Egy kardcsapás végig szelte sapkáját, s homlokán mély, véres sebet ütött. Néhány Szaniósló haláfi fia, ha Kozinszky közbe nem lép!

— Megálljatok testvérek! Ne öljétek meg! — Hát nem esküdtünk meg halálára! — Kiáltott Lukovszky.

— Igen! De csak szükség esetében, ha nem foghatjuk el élve!

— Kozinszkynek igaz van! — szólta többen.

— Örültségek! — diühögött Lukovszky.

— Az elmenekült drabantok tíz percz alatt fölverik a várost és akkor rajtunk ütnek! Öljetek meg, s meneküljünk!

— Nem! Kísértünk meg elrabolni őt. — Szólt Kozinszky.

— Te felelzs érte!?

— En! Lóra bajtársak! előre!

Egy pillanat alatt nyeregben voltak. Szaniósló királyt, ki időközben magához tért szintén lóra tettek s ketten sebes vágatásban vezették a fogoly királyt a csapat előtt.

Néhány perczel később már az üldözök zaját is hallották. Lukovszky fölemelte tőrét, hogy azzal a királyt keresztül szúrja.

Kozinszky azonban pisztolyát szegezte Lukovszky fejének.

— Hogyan? Te fenyegetsz!?

— Ne merd bántani foglyunkat.

— Hát nem látod be, hogy lehetetlen magunkkal vinni. Az üldözök nyomunkban vannak.

— Nem kell addig megölni, mi reánytunk van arra, hogy élve megmenthessük!

— Kérdezzük meg hát a többieket! A többség döntösn! Barátaim, megöljüke az áruló királyt!

— En nem engedem azt meg! — szólt Kozinszky. Élve akarom őt a marschal kezébe adni.

— A ki Lukovszky indítványa mellett van, emelje föl kardját!

Csak tizenkét kard emelkedett magasba. Levagy szavazva! — szólt Kozinszky.

— De most menjünk sietve!

— Megállj!

— Mit akarsz még?

— Legálább a gyémánt keresztet s a többi rendjelet add ide annak bizonyosságául, hogy én nem vagyok az oka, hogy életét nem vettük.

— Vedd őket nyomorult!

Ezzel megrohanták a szerencsétlen királyt. Letették rendjeleit, láncazt; elvették tárcáját, még zsebkendőjét is.

— Csak a kendőmet adjátok vissza!

— suttogta a király.

— Minek?

— Sebeimet bekötni vele!

Kozinszky kivette a kendőt a rablók kezéből, s bekötötte vele a király vérző fejét.

Ismét lóra kaptak, s vágattak tovább. Egy dombsornál a csapat szétvált.

— Kozinszky, esküdjél meg, hogy megölöd a szarnokot, ha élve nem hozhatod szállásunkra! — Kiáltott Lukovszky.

— Esküszöm!

Jó, most mi erre megyünk. Te menekülj az erdő felé. Az üldözök utánunk jönnek az ország uton, mig ti azallat könynyen szökhettek áltatokon.

Az erdőben a sebesült királynak is le kellett szállani lováról. A süppedő mocsárban elvesztette egyik csizmáját, az éles galyak megvérrezték arczát s már menni is alig tudott.

— Kozinszky! Vedd el a lovamat s menekülj. Hegy engem elvezesni!

— Nem! együtt kell mennünk!

gető sár porrá száradt, könnyű dolga van a szélnek porfelhőbe burkolni az egész várost. A héten, hogy egy kissé erősebb szél fújt, valóságos életveszélyes válság volt az utcára menni, mert fél óra alatt ujnyi vastag porlepel fedte az embert s csak az szerencsésnek mondhatta magát, akinek még a fél szemétté tett használhatatlanná a sok szürke piszok. Aki egy órát a szabadban töltött s tudóját nem kapta, arra nem illik eme közleményünk címze; de mi szegény, gyengébb mellű, vékonyabb pénzü nagy többség, akik nem edződtek még meg eléggé s akiknek az sem áll módunkban, hogy a szabad királyi város hivatalosan csinált kellemel által tönkre tett szervezetünket nyáron át nyugalmas fürdőszélessé megparanjuk: mi, ha még néhány ilyen napot kell átélveznünk, rövid idő alatt csakugyan menthetlenül porrá leszünk.

Körrendelet a telekkönyvi hatóságokhoz. Az igazságügyminiszter az összes kir. törvényszékekhez és a telekkönyvi hatóságok főruházott kir. járásbíróihoz a telekkönyvi eljárásra vonatkozólag hosszabb körrendeletet intézett. Ebből mint a nagy közönségre nézve is érdekes tudnivalókat, kiemelve azt, hogy a telekkönyvi bejegyzések alapjául szolgáló okiratok az állam hivatalos nyelvén — tehát magyarul — állítandók ki, illetőleg a más nyelven szerkesztett okiratok a bejegyzési kérvényhez bírósági hitesei tolmács vagy az illető nyelvre fordítási jogaitványon főruházott kir. közegező által kiadott hiteles magyar fordításban is csatolandó. Ily hiteles fordítások, melyek telekkönyvi használatra főruházott látandók el, belyegmentés s azokat a hiteles tolmácsok és közegezők méréseket díjakért kötelesek eszközölni, és pedig a hitelesített fordítások elsőlapjára 60 kr., a másodikra 40 kr., a továbbiakért laponként 30 kr. követhető. Egy lapnál rövidebb fordítás egész lapnak számítatik. Kész fordítások hitelesítésénél az első félvért 40 kr., a további félvért 20 kr. fizetendő. Félvért kisebb fordítás egész félvért tekintetik. A fordítás letisztázásáért, hitelesítésért avagy bármely más czimen külön díj nem szedhető.

Az első pécsei veterán- és betegsegélyző egylet nek ez évre megválasztott elnökét, Bözsa Józsefet nagy megtiszteltetésben részesítették az egylet tagjai. Vasárnap délután fölkeresték az elnököt lakásán s ott az egyletnevében Dominkovics jegyző szép beszéd kíséretében díszkarót nyújtott át övé és kardbottal együtt a közszereketben álló elnöknek, ki a megtiszteltetés lelkes magyar beszédében köszöntö meg, mit Engelmán Károly a köztük levő idegen ajkák előtt németül is tolmácsolt.

A kalotaszegi varrottasok nálunk. Tudvalevő, hogy városunkban élénk mozgalom indult meg a varrottasnak minél szelesebb körben való terjesztése czéljából, ennek folyománya lón, hogy Krausz Ignác helyi elismert czég a varrottasnak rakatáron való tartását elvállalta; vasárnap érkezett meg Gyarmathy Zsigánd jeles irónoktól a legelső küldemény, melyből máris több mint 100 ft értékű himzések lettek eladva. — Krausz Ignác kirakatot tart a speciális háziipar bemutatására, melyek itt sem drágábbak mint rendszerint Erdélyben. E himzések úgy szépségek mint tartósságukra nézve oly elismert hírnevének öröndenek, hogy azok mellettsázt mellőzhetőnek tartjuk, csak azt jegyezzük meg, ma már hódít mindenfelé, nemcsak hazánkban, de a külföldön is. A közönség tájékoztatására megemlítjük, hogy Krausz czég szívesen a hához is szállítja a varrottasokat, ha valaki ott kívánja megtekinteni. Ajánljuk e hazafias ügyet közönségünk jóindulatu pártfogásába s ezt annál erősebben tesszük, mert az egész mozgalom hazánk kalotaszegi vidéke (Erdélyben) anyagi helyzetének javítása érdekében történik, mert pedig ily nemes ügy támogatása hazafiai kötelességünk.

A m. kir. honvédségi Ludovika akademiában az 1888/9-iki tanév kezdetén 60 önkéntesen jelentkező oly új véték föl, a ki még nem lépett be a védőkörbe kora. E 60 névnek közül 33 alapítványi helyet fog betölteni, 17 félvezetésű, 10 pedig egészen díjmentes kincstári helyre fog fölvetni. A folyamodványok a honvédelmi miniszterhez folyó évi május 31-ig nyújtandók be. Egész fizetéses helyért évenként 600 ft, félvezetéses helyért 300 ft ellátási általány fizetendő. A magánalapítványi helyek az illető jogosult felek által bemutatott és a fölvetési vizsgán képesítettnek talált ifjak közül fognak betölteni. A gróf Apponyi Károly és György alapítványra ez évben gróf Apponyi Károly van hivata egy ifjut bemutatni. Részletes tájékozás szerezhető Láner Gyula. — A m. kir. honvédségi Lud. Akad., különösen annak tényleges állománybeli tisztképző tanfolyama cz. munkáiból.

A „Pécsei kölc. segélyző egylet” mult vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlést. Főlovasztott a felügyelő bizottság és az igazgató tanács jelentése. Ezen jelentés a lefolyt év üzleti viszonyait tárgyalja; megemlékezik az egyélt élet fontosabb mozanatairól és az előfordult nevezetesebb intézkedésekről. E szerint a lefolyt év forgalma 11,579.695 ft 95 kr-ra rugott a vagyonállapot pedig 2,291.754 ft-ra mely számok az 1886. évben elért eredménnyel összehasonlítva, a forgalom 1,011.441 ft 44 kr-ra, a vagyonállapot pedig 242,467 ft-ral emelkedett. Az elmúlt évben a kamattal 7% -ról 6% -ra szállítottatott le, mindazáltal a törzsbetétkei jövedelme oly magas, hogy azt már törvényesen engedélyezett és biztos elhelyezésel elérni nem lehet. A kamat leszállítás következtében azonban beszüntetett a társulati 6 évre előre befizetendő törzsbetétkei aláírása, miután nem lehetséges előre biztosítani senkít aleendő osztalék nagyságáról. Mindazáltal a nagyközönség fölfigyja azon körülményt,

miszerint pénze biztos és jól jövedelmező helyen van elhelyezve, a miért is még folyton oly tömegben iratkozik az egyletbe, hogy az igazgatóság kényserítve van az üzlethelyiséget nagyobbitani és a személyzetet szaporítani. — Ezen jelentés általános helyeslés között vétetett tudomásul. — Azután az egylet felügyelő bizottság mérleg és számadás megvizsgálatván, helyesnek találta azt és a fölmertvény megadottán. — A 3-ik pontota felügyelő bizottságnak az 1882-iki svársulat vagyonának fölösszáa iránti véleménye jelentése képezte, mely szerint a tőkevagyon 287,664 ft, ennek szerint a nyereseménye 68,124 ft 95 kr., f. évi kamat márczius végeig 5336 ft 71 kr., így az összes vagyon 361,125 ft 66 kr., egész összegből 1844 törzsbetétke, törzsbetétkeint 195 ft fölözöttva, tesz 369,580 ft-ot. A maradék összeg, mely 1545 ft 66 kr-ra rug, az alapszabályok 21. §-a értelmében a tartalékhoz csatolandó. Az 1882-iki évtársulat 1844 ft-nyi beiratai díjból 1500 ft-ra nyugdíjalaphoz csatoltatik. 344 ft pedig a tartalékalap növelésére fordítottak. Ezen intézkedés azzal indokoltatik miszerint mindig több tisztviselő alkalmaztatik, tehát a nyugdíj igénylők száma is több, másrészt pedig a tartalékalapot szaporítani szükséges, miután az esetleges veszteségek első sorban ezen alapból fedeztetnek. Ezen jelentés szintén helyeslő tudomásul vétetett. A 4. pontnál az igazgatóság — miután a fizetés főleméle a közegezők hatáskörébe vag — indítványozza, miszerint Berecz József és Mayer Károly könyvelőseké eddigi 600 ft évi fizetése 700 ft-ra fölemeltessék és ez a folyó év kezdetétől részükre az egyélti pénzéből kitalványoztassék. Ezen indítvány egyhangulag helyeseltetvén, elfogadtattott. A közgyűlés 5. pontját az igazgató tanácsnok sor szerint kilépett 7, úgy időközben leközött és elhalt 3 tagja helyett új tagok választása képezte mind újra választattak. Név szerint: Aidinger János, Bedő Imre, Edlhofer Ferenc, Fekete Mihály Kindl Ferenc, Sey László, Weller N. János. Az időközben elhalt és leközött helyett választattak Kovács Mihály, Dobszay Antal, Alt Jakab. — Ezek után pedig, miután alapszabályszerű indítvány nem tétetett, elnök a gyűlést bezárta.

A dunai hajózárs az idén. A duna-gőzhajózárs-társaság a múlt héten nyitotta meg a Dunán a személy- és póstahajó közlekedést. Ma egy hete déli 12 órakor indult meg Budapestre Mohácsra az első személyhajó és szombaton este 11 órakor indult el ugyancsak Budapestre Mohácsra az első póstahajó. A személy- és póstahajó a Dunán további intézkedésig következőleg közlekednek: Személyhajó indul: Budapestről Mohácsra naponként déli 12 órakor. Mohácsról Budapestre naponként 12 órakor déli. A személyhajók úgy föl, mint lefelé menve az összes közbeeső állomásokon kikötnek. Póstahajó indul: Budapestről Mohácsra naponként 11 órakor este. Mohácsról Zimony-Belgrádba naponként 8^{1/2} órakor reggel. Mohácsról Orsova-Galacra szerdán, pénteken és vasárnap 8^{1/2} órakor reggel. Orsováról Mohácsra szerdán, pénteken és vasárnap 3 órakor reggel. Belgrád-Zimonyból Mohácsra naponként 5^{1/2} órakor reggel. Mohácsról Budapestre naponként 2 órakor reggel.

Az osztrák-magyar bank mult 1887. évről szóló jelentése nekünk is beküldetett. A helyi fiókintézet forgalma: a leszámitolt váltók 71 napi átlagos összeg 946 ft volt. A pénztári mozgalom 4,742,000 ft-ra terjedt ki. A helybeli fiókintézet (Szegezárdal együtt) műveletei és azoknak eredménye a lefolyt évben volt: Váltók és értékpap. leszámitolása 1,276,863 ft, kölcsönök kézi zálogra 77,250 ft, kiállított utalványok 295,382 ft, külföldi helyekre szóló váltók vétele, lejárt szelvények beváltása, bizományi üzletek, záloglevelek vétele és eladása stb. 4328 ft-ra rugott. A műveletek összege 1,653,823 ft volt, mely 8454 ft nyers jövedelmet hozott; a kezelés költségei, továbbá adók állami illetékek és egyéb költségekre kiadott 8927 ft, így a mult év 273 ft veszteséggel zárult. Az összeszámitolása 1350 dr 1,176,862 ft 89 kr tett ki, beszédetett 690 drb 580,775 ft 3 kr.; állás 1887. december 31-én 660 darab 580,775 ft 3 kr. Helyi váltó leszámitoltatott 1209 darab 1,096,394 ft 73 krnyi összeg erejéig; beszédetett 596 darab 566,747 ft 76 kr-ral szaporodás 613 darab 529,646 ft 97 kr. értékben, mely összegek az év végén való állást is mutatják. Küldemények leszámitoltattak 138 darab 173,245 ft 94 kr. értékben, beszédetett 93 darab 128,263 ft 69 kr. értékben; szaporodás és az állás az év végén 45 drb 50,980 ft 25 krnyi összeg erejéig. Értékpapírok leszámitolása 3 drba terjedt ki 1222 ft 22 kr. erejéig, beszédetett 1 darab 2074 ft 11 kr-ral; szaporodott és az év végén maradt 2 darab 147 ft 81 kr-ral. A fiók intézet bíráló tanács tagjai a következők: Blanhorn Antal, Böhm Kajetan Bödög, Eizer János, Hoffman Károly, Kindl József, Krausz Simon, Krausz Béni, Rátkovics Ferenc, Csepregi Schapinger Mór, Szeifricz Antal, Ullmann Károly, Weidinger Ferenc. A pécsi fiókintézet fiókjaikhoz tartozik Szegezárd is, itt azonban külön bíráló tanács nem létezik, hanem bankmellék-helyeképen a „Szegezárdi takarékpénztár” működik.

Kiknek kell az idén fegyvergyakorlatra bevonulni? A honvédelmi miniszter a folyó évi fegyvergyakorlatokra vonatkozólag a következőket rendelte el: A közös hadsereg kötelekébe tartozó havidíjasok és legénység közül az idén fegyvergyakorlatra kötelezve vannak: a) az 1883., 1881. és 1879. évi sorozási évfolyamokba tartozó tartalékos tisztek és az ugyanazon sorozási évfolyambeli tartalékos legénység; b) az egyéves önkéntesek sorából előléptetett azon

tartalékos tisztek, vagy a legénységi állományba átlépett azon tartalékosok, a kiknek tartaléki szolgálati kötelezettsége a tényleges szolgálat megkezdésének hosszabb időre történt elhalasztása folytán, két évnél rövidebb időre terjed; c) a tartalékos tiszteknek és a tartalékos legénységnek azon része, mely az elmulasztott 1887-ik évi fegyvergyakorlatot után pótolni tartozik. A fegyvergyakorlatra kötelezett tartalékos tiszteknek fegyvergyakorlatra a folyó évben 23 napig, a tartalékos legénység pedig 13 napig fog tartani. A gyalog- és vadász-csapatokhoz tartozó legénység azon részének fegyvergyakorlati időtartama, mely az ősi nagyobb fegyvergyakorlatokra jog bevonulni, csak később határozatik meg. Az 1887-ik évben nyilvános tekintetéből beszüntetett fegyvergyakorlatot az illető tartalékos legénység az idén köteles pótolni. A lovaság tartalékába tartozó legénység közül csak a volt egyévi önkéntesek fognak a tavaszi időszakban a tizenháromnapos fegyvergyakorlatokra behivatni. A honvédség kötelekébe tartozó havidíjasok és legénység fegyvergyakorlatára nézve a miniszter a következőket rendelte el: behivatnak: a) a mult évi december 31-ével a közös hadsereg tartalékából a honvédségekbe szabad-szolgált állományba áthelyezett tisztek; b) azok, kiket a mult évben oly föltétellel mentettek föl a fegyvergyakorlat alól, hogy ebbeli kötelezettségüknek az idén fognak eleget tenni; c) azok, a kik már nem védőkötésesek, de három évenként egyszer artoznak a fegyvergyakorlatokban részt venni s ebbeli kötelezettségüknek még nem tettek eleget; de csak annyiban, amennyiben a fegyvergyakorlatokban az idén kívánának részt venni, illetőleg amennyiben erre még kötelezve vannak; d) azon szabadságot állományú tisztek, kik a fegyvergyakorlatokban legritkábban vettek részt, de csak úgy, ha tisztekre szükség lesz; s végül e) a honvédség legénységi állományából, ugy a gyalogságnál, mint a lovaságnál az 1886., 1885., 1884., 1883. s 1881. évfolyambeli szabadságot állományú azon legénység, mely a szabadságot állományban öt fegyvergyakorlaton még nem vett részt és továbbá mindazok, akik a mult évben a szolgálat után pótlására való kötelezettség mellett bármint okból a gyakorlat alól felmentettek és esetleg még az 1887-ik év végén a közös hadsereg tartalékából a honvédséghez áthelyezett legénységnek egy része is. A szabadságot állománybeli honvédtisztek és honvéd legénység fegyvergyakorlata 35 napig fog tartani.

Színházi jelentés. Somogyi Károly szinzigazgató a következő jelentést bocsátotta ki: Alant megvezetett győr soproni magyar szinzigazgató tisztelettel tudatom szab. kir. Pécs városa és környékének minden ajku és műpártoló közönségével, hogy dráma, vígjáték, népszimni és operette-színjátékokat és saját zenekarommal a h. és v. hó végéig megkezdem és előadásaim sorozatát, a tornacsarnok melletti szinkörben április 1-én megkezdem. A szinjátékok névsora: Szilassy Irén, operette és népszimni énekesnő. K. Honti Mari, operette és népszimni énekesnő. Somogyiné Nagy Julia, drámai hős anyja és társalgási. Bodrogi Dénesné, anyja és komika. Rózsa Rózsika, operette és népszimni énekesnő, naiv. Laczó Aranka, drámai szende és társalgási. Závodszy Teréz, fiatal hős és társalgási. Prager Zuzsanna, énekesnő és soubrette. Kócsi Erzi, segéd-színésznő és kardaloknő. Atyai Étel, segéd-színésznő és kardaloknő. Dobó Sándorné, segéd-színésznő és kardaloknő. Szepessy Gusztáwné, segéd-színésznő és kardaloknő. Pap Kornélia, segéd-színésznő és kardaloknő. Fürst Hermin, segéd-színésznő és kardaloknő. Beczkői Józsefné, segéd-színésznő és kardaloknő. Báthory Gáborné, segéd-színésznő és kardaloknő. Somogyi Károly igazgató, általános rendező, hős szerelmes és jellemes. Pollinusz Aurél, szónok bonviván, jellem és operette buffo. Bón Lajos, fiatal szerelmes és énekes. Dobó Sándor, kedélyes apa és operette buffo. Beczkői József, festő és komikus. Dálnoky János, titkár és kedélyes apa. Pintér Imre, operette bariton és népszimni énekes. Komjátty János, szerelmes, társalgási és énekes. Kozma István, operette tenor. Szepessy Gusztáv, jellem és társalgási. Sólyom Lajos, segéd-színésznő és kardalok. Körmeny János, segéd-színésznő és kardalok. Eltétó Gy., segéd-színésznő és kardalok. Miksay Emil, segéd színész és kardalok. Báthory Gábor, segéd színész és kardalok. Parányi Adolf, segéd-színész és kardalok. Sugó Garay Ferenc. — Ruhahatárnok: Zombori Imre. — Szinlaphordó és kellékes: Horváth József két segédell. Szerep kihordó: Verseyhó Kálmán. Karanagy: Orbán Árpád. — Zenekarigazgató: Müller Róbert. — Zenekar: Fleischer József, Kapriva Ferenc, Zwinger György, Hübler János, Langfeld Jenő, Stepan Antal, Hofmeister József. Schuster Mihály és a pécsovárosi zenekar. E névsor eléggé igazolja, hogy társulatunk a magyar vidéki színészet kitüntetett tagjaiból van szervezve, s minden szakmákor külön arra hivatott egyén által betöltve. Most már teljesen ismert előttem e nemes város magas mitűgénye is; azért társulatunkat úgy szerveztem, hogy gondosan összetanult és gazdag műsorral bíró rendezett legyen. Szervekedéseimkor különösen megválasztottam tagjaimat s nagy súlyt fektettem arra, hogy csakis oly egyéneket szerződtessék, kiket nemes lelkesedés, vasszorgalom s komoly igyekezet kelt e pályához. Ezért eddigi működésemmel mindent a közönség és a sajtó osztatlan tetszésével és elismerésével válek szerencsés kivivhatni! Músorozatom a bel- és külföldi szinioralmok legújabb, legmagasabb s minden válfajja termékeiből van összeállítva, s itt működésem alatt legfőbb törekvésem leend, hogy a legújabb s közkeveltséget nyert darabokat ad-hassam elő. Előadásaimat szakavatott rendezés, gondos és csinos kiállítás fogja

jellemezni. Ruha- és díszítáram gazdagon, elsőrendű vidéki szinjátékokhoz méltóan van fölszerelve. — Szóval tisztelettel megírt lankadatlan szorgalommal igyekezem, számitván mind a színügy iránt érdeklődők, mind a sajtó jóakaratu támogatására is, hogy e város műpártoló művelt közönségének osztatlan pártfogását, állandó rokonszenvét, a lehető legnagyobb mérvben megnyerhessem s kiérdemelhessem. Havi bérlet (husz előadásra): Pályó 60 forint. Tálalászek 16 forint. Elsőrendű zártzsek 12 forint. Rendes napi helyyárak: Pályó 4 ft. Tálalászek 1 ft. 1-rendű zártzsek 80 kr. 11-rendű zártzsek 60 kr. Földszinti álló 40 kr. Diák-, katoná- és gyermekjegy 30 kr. Karzati ülőhely, első sorban 40 kr. Karzati ülőhely, második sorban 30 kr. Karzati álló 20 kr. Ar évad folyamán a következő érdekes udjongságok kerülnek szinre: Suhancz, Franciaák Oroszországban, Uff király, A szép beárrni leány, A saragossai fecsegők, Nebánstvírág, Komédiás herczegnő, Királyfogás, operettek. Párisi, Az aranyok, Kózikai ház, Mükedvelők, vigjátékok. A boldokok grófia bohózat. Szököt asszony, Pártitók, népszimni, Francillon, Farkasok közt, Vasember szimni. A havi és szinlaphéretet ki-zárólagosan Dömel Nándorné eszközölné. A netáni sajnálatos félreértések elkerülendé véget eszedez, kik bérelni óhajtának, kegyeskedjenek azt megbízottam tudomására juttatni, hogy kívánatra azonnal az illető lakásán tiszteleghessen. — A tavali bérlő uraságok felkértem, hogy helyek, illetőleg pályóyaik iránt minél hamarabb rendelkezni kegyeskedjenek, hogy azonnal mások igényeinek is eleget tehessen. Szinlaphéret az éleget igényre 1 forint. Magamat és társulatomat a n. é. közönség nagyraecselűt jöndulatába s pártfogásába járva vagyok szokott kiváló mély tisztelettel Pécsért, márczius havában. Somogyi Károly, a győr soproni szinjátéksulat igazgatója.

Vakmerő tolvaj. Azt sem tudták mikor, mikor sem történt a lopás, denikve pénteken reggel vették észre Jeszenszky Ferenc Baranyamegye alispánjánál, hogy ezüst gyertyatartót, ezüst evőeszközök s ruhaneműek hiányzanak. Mindjárt tisztaban voltak a dologgal, hogy lopás történt. Azonnal a zálogházakba küldöttek, tudakozódni az ellopott tárgyak után. Mint mindenütt a véletlen járta s a legnagyobb szerepet, úgy a jelen esetben is a véletlenet köszönhető, hogy kére került a tettes, meg az ellopott holmi is. A zálogházba küldött ínas találkozt az alispán néhai szolgálójával a zálogház közelében s észrevette, hogy a bizonyos gyertyatartó, mintegy önként jelentkezve, kikandikált a volt ínas öblös zsebéből. Anyi bátorsága már nem volt, hogy a tolvajt le-tartóztassa volna, hanem nyomban visszafordult s jelentette otthon urának, hogy Sas István, volt szolga zsebében látta az ezüst gyertyatartót. Azonnal jelentés tétetett a rendőrségnek s a rendőrség hamarosan be is fogta Sas Istvánt, ki látván, hogy ke-llepezzbe került, nem is tagadta a lopást. Beismerte szépségesen, hogy bizon ő emelte

el az ezüst- és ruhaneműeket s be is csapta zálogházba és a pénz hevenyében el is ásta. Még pénteken délelőtt megkerült a pénz, s minden lopott jószág. A tolvaj pedig át-adattott a kir. ügyésségnek.

Irodalom.

„Jegyzői szigoriat.” Ez a czime Hegedüs János sajtóíróval közegit jegyzői által írt közegezők, melyre felhívjuk az érdeklődők figyelmét. — Az 1884. évi november 5-én 58,285. sz. a. kelt belügyminiszteri rendeleti oly tárgyilagosan és részletesen körülírja a közegit (kor-) jegyzői vizsgat s azok tárgyának halmazát, hogy ki sem kétekelhetne tovább, hogy egy közegit jegyzők mely sokoldalú ismeretekkel kell bírnia: ügyszóva az összes törvényirt ismerole kell. Epen az oknál fogva, hogy oly nagy halmaz az, mit a jegyzőköt követelnek, — szemközt a törvényben kimondott iskolai képzettséggel — kérdés, hogy miképen lesz képes egy szegényes fiatal ember, ki magát a jegyzői pályára szánja és a törvényes iskolai képzettség kivétel nélkül ismeretekkel nem bír, a szaksziszgára elkészülni: mivel minálzosa műveket, melyek e vizsgára vonatkoznak, talán nem is ismeri, de meg megszerezni s nem képes. — E kérdést és e hiányt igyek-szik fenevetvezté mü pótálni, aként, hogy a midon igyekszik a tanulok általános megkatarozásokat adni, ugyakkor a törvény szavait is ismertet: arra törek-szik, hogy mind az elmélet, mind a gyakorlat igényeinek megfeleljen, hogy megtegyen benne a mi jog és a mi tettelem intézmény. — Eanfölgva két haszna van: a szaksziszgára készülőnek tankönyve, — a gyakorlati élet terén működöknek pedig a törvény és rendletek tömörlegében kimutatott szolgálat, s a mü 11-ik résznek pedig egy — mindkötöl által használatos teljes mintatart közöl. De tekintettel van a könyv arra is, hogy a közgazgatást nemcsak a jegyzők vizsik, s ugyanazért annak nagy hasznát vonhatik a közegit önkényes, adó és katonagyezel foglalkozók, valamint a lelkesek és tanító is. — Mindezek dacára a nagy 8-adrát alakú, 31^{1/2} ivre (504 oldalra) terjedő mü Megrendelhető a könyv Sziládi László nyomdatulajdos-nos kiadónál Kecskemeten, meg pedig vagy utavé-teleire, vagy pedig 2 ft-nak előleges beküldése által, mely esetben a könyv bérmentve küldetik meg.

A Hasznos Múltatók cz. ifjúsági lap közlebbi füzete beküldött hozánk. Ez is, mint a tizenhat év-felüli lap minden száma, tele van az olvasni szerető ifjúság számára mindenféle kedves és hasznos közle-ményvel, versekkel, elbeszélésekkel, ismeretterjesztő cikkekkel, tréfas dolgokkal, szantalan feladványval, olvassza lehetetlen, hogy használna ne járjon egy értel-mes ifjura. E szép ifjúsági lap példátlan olcsóságnál fogva a legkellemesebb ajándékotért. Iskolai könyvtá-ryakban pótolhatatlan. Ara fél évre 2 ft, mi Dolnay Gyula szerkesztő czime alatt Budapestre, Keszeméti-utca 13. sz. küldendő.

NAGY FERENCZ, lapfőadósa.

KIS JÓZSEF, VÁRADY FERENCZ felelős szerkesztő. Főmunkatárs.

Hirdetések.

Dr. Löwy Ignác gyakorló orvos f. é. ápril hó 15-ikétől fogva a király-utca 31. sz. házában lakik.

Első Pécsi Temetkezési Intézet „Kegyelet”
 Ó-posta utca 22-ik szám
 elvállalja a
temetkezések rendezését
 a tulajdonát képező francia minta szerint épített díszes légmentes üveg- és nyitott halottas kecsi-jaiban, itt helyben és vidékre, olcsón és legszebb kivitelben.
Disztes ravatalozások felállítását minden osztályhoz.
 A halottak szállítását minden irányban.
 Raktár ércz- és fakoporsókból, szemfedők, sirkoszoruk, férfi- és nőhalottasruhákbl.
 A pontos kivitelért az intézet alulról tulajdonosi kezeskednek:
 Hoffmann Károly, Edhofer Ferencz.
 Hartl Ferencz, Szegrist János.
 Kindl Ferencz, Lauber Rezső.
 Gindl Alajos, rendező.

„MARGIT”
 GYÓGYFORRÁS,
„MAGYAR SELTERS”
 Vegyelve a budapesti m. kir. egyetem. Szerencsés vagy ösztötel, kevés szabad, de gazdag, míg köbitt édesen-tartalmú kiváló hatású. Ez nyitott közönség általános és a szabad-szélű eszéltetőbb jelentés meggyőző a beteg és a kóros, sőt veszedelmes igazgató, ellenben a világ köbitt édesen gazdag-sága (gyógyhatás) m. kórosoknak a beteg testrésztbe való gyors és biztos felvételét szolgál. Ezan tulajdon-ságunk közönségre a Margit-forrás azon kiváló előnye is, hogy a hal szabad-szélű-tartalmúban erősebb ásvány-vizek, mint a seltersi-gleichner, tidőbujokban, különösen tidőbujásoknál már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás it is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.
 A tidőbujatok kémiai tudományterületén, különösen a legutóbbi Gőrhersdoriban, a Margit-víz otthonosá vált. — Orvosi tekintélyek Budapest: Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navrátil, Dr. Póór, Dr. Kéty, Dr. Barbas; Bessen: Dr. Bamberger, Dr. Duschek stb. a legjobb eredménnyel alkalmazták a légző-, emésztő- és húgyvezeték adatainak hurutos bántalmáinál.
Mint ivóvíz
 préservatív-gyógyszernek bizonyít legközelebb Triest-Fiumában KOLERA megbetegedés ellen a
„MARGIT” borral használva a legegészségesebb ital!
 Kizárólagos főraktár **ÉDESKUTY L.**
 Budapest.
 Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

IFJ. BUDAY

(Lakás: Pécs, József-utca 35. sz. —
Üzleti helyiség és raktár: Pécs, Szé-
chenyi tér 10. sz.)

Ajánlja:

festő- és mázolás-üzletét

berendezve a legújabb francia, né-
met és olasz renaissance mintákkal.

Ugyazintén dúsan felszerelt,
nyitott üzleti raktárát:

dörzsölt olajfestékeket, lakk-
jait és olajait

továbbá raktáron tart:

mindennemű eseteket,
szobalakk- és parkettmázat
mindenféle színekben.

Videki megrendelések pontosan eszközöztetnek.

Magyar háziasszonyaink
figyelmébe!

Minden magyar háztartásban
divattá vált már a

LENCK-KÁVÉ

használata s nemcsak azért, mert
magyar gyártmány, hanem mivel a
Lenck-kávé aroma, illat és alka-
trészek kifogástalan minősége te-
kintetében felülmúlja a kereskede-
lemben előforduló összes pótkávákat.

Lenck-kávét kapható minden
fűszer- és csemege-kereskedésben,
s a hol a készlet már elfogyott
volna, a t. közönség követelje mint
magyar gyártmányt; a soproni gyár
képes a legnagyobb megrendelé-
seknek is eleget tenni.

Minták kívánatra ingyen és
bérmentve.

Pécselt a gyár képviselője:
Visnya Sándor ur.

Fogfájásban szenvedőknek!

fogmütéteket

gázzali elaltatással,

fogólmozásokat,

egyes fogak

és

egész sorok

behelyezését

a legújabb rendszer szerint elvállalja

Girardi József,

fogművész

(3-1) Pécselt, apáczka-utca
saját háza.

4265, 4266, 1887. sz.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbíróság mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Iván-
csévics Bozsicza és Paskusz Dávid végre-
hajtatonak kkoru Streinics Gyóko herceg-
szöllősi lakos végrehajtást szenvedő elleni
100 frt, 80 frt tökékövetelés és járulékai
iránti végrehajtási ügyében a dárdai kir.
járásbíróság területén lévő Herceg-Szöllős
községben fekvő, a herceg-szöllősi 454. sz.
tjkyben felvett 288, hszsz. 302. sz. ház és
belsőégre 548 frt, 1523/60. hsz. számú
fekvőségre 31 frt, 1983/470. hszsz. fekvő-
ségre az árverést 126 frt ezennel megál-
lított kikiáltási árban elrendelte és hogy
a fentebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi
május hó 29 ik napján délelőtti 10 órakor
Herceg-Szöllősen a jegyzői irodában megtar-
tandó nyilvános árverésen a megállapított
kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az
ingatlanok becserének 10%-át vagyis 54 frt
80 kr., 3 frt 10 kr., és 12 frt 60 krt. kész-
pénzben vagy az 1881 LX. t. cz. 42. §-ában
jelzett árfolyammal számított és az 1881.
évi november hó 1én 3333. sz. a. kelt m.
kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikül-
dött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX.
t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek
a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Dárdán a kir. járásbíróság mint
telekkönyvi hatóságnál 1887. évi november
hó 13-ik napján.

Fekete Gyula,
kir. albiró.

Bel- és külföldi diszállatok

Európa legnagyobb állatkertjeiből.

Ararák, kakaduk

papagájok 10 frittól 300 frittig.

Kardinalok, díszéneklők és
díszpintyek 5 frittől 25 frittig.

MAJMKOK

tengeri örlecek és evetkék
nagy választékban kaphatók.

Bővebb értesítést nyerhetni

János-utca 8. szám alatt.

Ugyan itt egyes állatfajok megtekinthetők.

Katalogus kívánatra díjmentesen küldetik.

343. szám.
1888.

Kos-eladás.

A m. kir. tereziánumi báttaszéki alapítványi uradalom törzsjuhászatában
az 1885-ik évi Budapesten tartott országos kiállításon vala-
mint a budapesti mult évi tenyész-állat vásáron első di-
jakkal kitüntetett

Goedecke H. porosz sziléziai tenyésztő zuzellai törzsnyájából származó ram-
bouillet kosoktól és az országos kiállításon szinte kitüntetett uradalmi hazai
fésűs anyákból tenyésztett

30 darab két éves kos eladó.

Felvilágosítást ad:

Az uradalom tisztsége

Báttaszéken (Tolna-megye).

6-1

T. Közönség!

A város javait szerető derék városatyák!

Érdemes Uraim!

Elvitáthatatlan való igazság, hogy a város-
nak kell vízvezeték; de az is tagadhatatlanul áll,
hogy viccz-vezetékre is van szükség.

A vízvezeték terve még csak készül; a
viccz-vezeték már kész.

Vezesse hát be minden gazda a házába az
én kipróbált s mindenképen jónak és „képes”-nek
talált viccz-vezetékemet, melynek az ára:

egész évre . . . 6 frt,
fél évre . . . 3 frt,
negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

A jó víz és a jó viccz igen egészséges!
Elősegíti az emésztést.

A kit megmosnak vele, megtisztul tőle.
Csak szerencsés nem lehet vele fehérre mosni.

De hát, ha Feketék és „Schwartz”-ok van-
nak is közöttünk, szerencsének nincsenek.

Egy van csak, patika a „szerecsen”-hez.

Ezt a szerecsent a laboráns mossa.

Mi csak fehéreket és „fekete sárgákat” mosunk.

Azért hát, hogy legyen nagy mosás és moszatás, tessék a viccz-
vezetékre prenumerálni.

Tisztelettel

„VERÉB JANKÓ”

viccz vezetéki vállalkozó.

„VÁLLALAT”

temetkezési intézet

Kis-tér II-ik sz.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint
a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — temetések rendezésére, —
úgy a halottak szállítására létesített üzletünket újabb átalakítások, — min-
denemű igényeknek megfelelő felszerelések beszerzése, valamint tapintatos
rendező alkalmazása folytán jelenleg oly helyzetbe hoztuk, hogy minden osz-
tályú temetkezéseket — úgy helyben mint a vidéken

a legnagyobb pontossággal s az eddiginél és minden
temetkezési vállalatnál

sokkal diszesebben és olcsóbban vagyunk képesek kiszolgáltatni.
Azon reményben hogy a n. é. közönség oly számtalanszor tanusított
szives pártfogását intézetünk iránt a jövőben sem fogja megvonni.

Maradunk kiváló tisztelettel

Tuma Venczel és társai.

COGNAC

Gróf Keglevich István Promontor

Központi iroda: Budapest, Rudoif-rakpart 7. sz.

Cognacunk tisztasága miatt a m. kir. állami vegykeresleti állomás
bizonyítványa szerint, minden francia készítmény fölé helyezendő, mivel utóbbi csaknem minden-
kor hamisított állapotban hozatik forgalomba.

Cognacunk évszer gyanánt szolgál mindennemű gyomor-, emésztési és
étvágytalansági bajokul és infectio betegségeknel is a legelső orvosi
tekintélyek által gyógyszerül rendeltetik.

Eredeti üvegöltésünk csaknem minden fővárosi valmint vidéken a
legtöbb fűszer-, bor- és csemegeüzletben kapható.

Mintán Cognacunk sokféleképp hamisítottatik, úgy kérjük zagozódú-
lánkon a védjegyre és a kapuculán a czimmerre és czérgülnkre, továbbá
a parafadugóra, melyen a beégetett czég látható, különösen figyelni.

„Ország Világ”

A művelt magyar közönség figyelmébe bizalommal ajánljuk
e legnagyobb és legszebb kiállítású magyar képes lapot.

»ORSZÁG VILÁG» munkatársai a legjelesebb írók és művé-
szek. Mult évi karácsonyi számában 42 magyar író arcképét,
művét és neve aláírásának hasonmását közölte s e nagybecsű
számot ingyen a dja az egész év folyamán belépő előfizetőknek.
Egy éven át hat művészi műmellékletet ad, fény és olaj nyomtatut.

Az »ORSZÁG VILÁG« sorban közli a magyar főurak és
régibb nemesi családok kastélyainak, szalonjainak, családi kin-
cseinek hű képmásolait. Minden száma valóságos tárháza az ér-
dekes közleményeknek. Egy-egy számban van regény, két három
elbeszélés, költemény, ismeretterjesztő czikk, heti tárcza, élet és
jellemrajzok s rovatai közt a »Nők Világában« a divatról ad hű
tudósításokat.

Ez idő szerint Lindautól közöl nagyérdemű regényt s az
ápril — júniusi negyedben Groller Balduin a magyar szár-
mazású híres regény írónak egy Magyarországon játszó regényét hozza.

Tanítók 10 frt helyett 8 frtért rendelhetik meg az
»Ország Világot«, ugyan ily áron azok kik az »Egyetértést«
vagy »Pesti Hirlapot« járatták.

Előfizetési feltételek: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre
2 frt 50 kr., egy hónapra 85 kr. Mutatvány számokat kívánatra ingyen
küldünk. Előfizetési pénzek a kiadóhivataltba (Bpest, kecskeméti utcz 6)
vagy Benedek Elek szerkesztő nevére (Erzsébetkörút 12. sz. küldendők.

2952. sz.
1888.

Hirdetmény.

A vízjogi törvény 191-ik §-a alapján
felhívom a város területén létező azon vízművek és vízhasz-
nálati jogosítványok tulajdonosait.

kik e jogosítványokra vonatkozó engedélyt, illetőleg a

20 évi háborítlan használat igazolását

mult évi 14749. sz. a. kibocsátott hirdetményben kitűzött s

folyó évi márczius hó 26-án lejárt határidőig

nálam be nem jelentették, hogy 6 hónap alatt, vagyis:

1888. évi szeptember hó 28-ig

ezuttal kiterjesztett határidő alatt az engedélyért folyamodni
annál is kevésbbé mulasszák el, miután különben jogosítvá-
nyuk elenyészettnek tekintetik s vízi műveik felett a ható-
ság intézkedik.

Az engedélyérti beadványok s egyéb csatolmányok bélyegmentesek.

A folyamodási kötelezettség minden hatóság engedélyre szoruló vízi
munkálat tulajdonosára kiterjed: tehát öntözési, becsapolási, ármentesítési,
ipari vállalatokra, továbbá nyilvános és magán vízvezetékre, nyilvános és
magán csatornákra, védgátakra és zsilipekre egyaránt megkivántatik.

Ezen hirdetmény a hivatalos hirlapban három ízben s a város terü-
letén a legkiterjedtebben köztudomásra hozatik.

Pécselt 1888. évi márczius hó 27-én.

Aidinger János s. k.,

kir. tanácsos polgármester.

(3-1)

Van szerencsém a t. cz. közönség, valamint kávéház tulaj-
donosok, kaszinók, olvasó egyletek, kereskedők, intézetek-
nek stb.

előfizetés és hirdetések felvételi irodámat
becses figyelmükbe ajánlani, hol eredeti árak mellet, minden
mellékdíj felszámítása nélkül

előfizetések és hirdetések

a világ összes lapjai részére fölvételnek.

Költsegetések és hirlapjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Előfizetés- és hirdetési megrendelések a vidékről pontosan
eszközöltetnek.

Tisztelettel

Mezei Antal,

hirlap előfizetés és hirdetések felvételi irodája,

Budapest, Gizela-tér 1. szám. (Haas palota.)

➡ Egyes árusítás az összes bel- és külföldi hirlapokból. ➡